

«Іноземна мова» значну кількість часу відводиться на самостійну роботу студентів, при організації якої можуть використовуватися елементи електронного навчання.

Необхідною умовою застосування електронного навчання є створення електронного інформаційно-освітнього середовища, яке включає в себе електронні інформаційні ресурси, електронні освітні ресурси, сукупність інформаційних технологій, телекомунікаційних технологій, відповідних технологічних засобів, які забезпечують засвоєння студентами освітніх програм в повному обсязі.

При вивченні іноземної мови можуть бути використані наступні електронні освітні ресурси:

- електронні підручники для отримання необхідної інформації і обробки лексико-граматичних навичок;

- аудіо і відеозаписи, які дозволяють покращуватися навички сприйняття іноземної мови на слух;

- електронні тести для самоконтроля рівня засвоєння вивченого матеріалу;

- електронні довідково-інформаційні системи.

Під час електронного навчання іноземній мові виділяють наступні форми комунікації:

- синхронну комунікацію, яка припускає спілкування в режимі реального часу з використанням технологій дистанційного навчання, відео конференцій, віртуальних класів і т.д.;

- асинхронну комунікацію, яка припускає обмін інформацією із затримкою в часу з використанням електронної пошти, форумів, сайтів, блогів і т.д.;

- змішану комунікацію, яка основана на комбінації синхронних і асинхронних технологій.

Використання електронних освітніх ресурсів підвищує мотивацію студентів до вивчення іноземної мови, зменшує час пошуку інформації, сприяє більш швидкому формуванню чужомовної комунікативної компетенції.

Птушко О. І.

к. іст. н., доц. Бондар Н. О.

*Харківський національний технічний університет
сільськогосподарства імені Петра Василенка*

ГЕНДЕРНА РОЛЬ ЖІНКИ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ У ПЕРІОД ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (1939-1945 РР.)

Роль жінки під час війни тривалий час, особливо в радянських реаліях, лишалася на узбіччі офіційних репрезентацій подій або розглядалась як доповнення до “героїчного подвигу радянського народу” в боротьбі з ворогом. В останні десятиріччя в інформаційному просторі України

з'явилося чимало публікацій і розвідок, які торкаються проблематики гендерних досліджень, з'ясуванні місця жінки в історичному минулому України, в тому числі жіночої історії за час входження УРСР до складу СРСР.

Мета даної публікації — спробувати окреслити місце жінки у воєнний період (1939-1945pp.) та у суспільстві.

Історіографія, що представляє проблематику жіночої історії, насамперед віддзеркалює офіційне замовлення держави і партії на формування образу ідеальної жінки у свідомості громадян. Зокрема, з доробку радянських істориків можемо отримати відомості: про роль жінок у повоєнній промисловій відбудові; участь в громадсько-політичному житті.

На виконання партійного замовлення готувалися окремі збірки про роботу жінок: висвітлювався їх внесок у досвід керівництва в органах влади, в організації і діяльності жіночих рад як у промисловості, так і в сільському господарстві; наводилися цифрові дані про чисельність жінок у промисловості, сільському господарстві, транспорті, науці і мистецтві.

“Війна – справа чоловіча”. Однак у ХХ-му сторіччі участь жінок у війні, причому не тільки як медичного персоналу, але й зі зброєю в руках, стає реальністю. Особливо масовим це явище стало в період Другої світової війни.

Після революції політика радянської держави в жіночому питанні, спрямована на залучення жінок у суспільне виробництво, сприяла швидкому розвитку емансипації з усіма її наслідками.

У результаті участь жінок у найбільш важкій фізичній праці, долучення їх до традиційно “чоловічих” професій, до занять військово-прикладними видами спорту підносили суспільній думці як найбільше досягнення соціалізму, прояв справжньої “рівності статей” і звільнення жінки від “домашнього рабства”. Ідеї емансипації були найбільш популярні в молодіжному середовищі, а масові комсомольські заклики, набори й мобілізації під гаслами “Дівчата – на трактор!”, “Дівчата – в авіацію!”, “Дівчата – на комсомольське будівництво!” і т.п. з'явилися свого роду психологічною підготовкою до масової участі радянських жінок у майбутній Другій світовій війні.

З її початком сотні тисяч жінок кинулися в армію, не бажаючи відставати від чоловіків, почувуючи, що здатні, нарівні з ними, винести всі тяготи військової служби, а головне – затверджуючи за собою рівні з ними права на захист Батьківщини. Глибокий патріотизм покоління, вихованого на героїчних символах недавнього революційного минулого, але такого, що мав здебільшого книжково-романтичні уявлення про війну, відрізняв і тих 18-літніх дівчат, які осаджували військкомати з вимогою негайно відправити їх на фронт.

Вони були готові до подвигу, але не були готові до армії, і те, із чим їм довелося зіштовхнутися на війні, виявилось для них несподіванкою.

Цивільній людині завжди важко перешикуватися “на військовий лад”, жінці – особливо. Армійська дисципліна, солдатська форма на багато розмірів більша, чоловіче оточення, важкі фізичні навантаження – все це з’явилося нелегким випробуванням. Потім був і сам фронт – зі смертю й кров’ю, із щохвилинною небезпекою й “вічно наздоганяючим, але приховуваним страхом”. Післявоєнна психологічна реабілітація в жінок буде проходити складніше, ніж у чоловіків: занадто сильні для жіночої психіки подібні емоційні навантаження. Повернувшись із фронту, у колі своїх одноліток вони почували себе набагато старше, тому що дивилися на життя зовсім іншими очами – очами, що бачили смерть.

Феномен участі жінки у війні складний вже в силу особливостей жіночої психології і сприйняття нею фронтової дійсності. Жінка сильніше відчувала переважання війни – фізичні й моральні, вона скрутніше переносила “чоловічий” побут війни”. По суті, те, що довелося побачити, пережити й робити на війні жінці, було дивовижним протиріччям її жіночому еству. Інша сторона феномена – неоднозначне відношення військової чоловічої більшості, та й суспільної думки в цілому до присутності жінки в бойовій обстановці, в армії взагалі. Самою природою закладена в жінці функція материнства, продовження людського роду. Жінка дає життя. Тим протиприродним здається словосполучення “жінка-солдат”, жінка, що несе смерть. У період Другої світової війни в українській армії служило 800 тисяч жінок, а просилося на фронт ще більше. Не всі вони опинилися на передовій: були й допоміжні служби, на яких було потрібно замінити чоловіків, що пішли на фронт, були і служби “чисто жіночі”, як, наприклад, у банно-пральних загонах. Наша свідомість спокійно сприймає жінку-телефоністку, радистку, зв’язківку, лікарку або медсестру, кухарку або пекарку, шоферку й регулювальницю – тобто ті професії, які не пов’язані з необхідністю вбивати. Але жінка-льотчиця, снайперка, стрільчиня, автоматниця, зенітниця, танкістка і кавалеристка, десантниця – це вже щось інше. Пекуча потреба штовхнула її на цей крок, бажання самої захищати Батьківщину.

Але однаково в багатьох чоловіків було почуття провини за те, що воюють дівчиська, а разом з ним – змішане почуття замилювання й відчуження. З одного боку, для солдатів, примусово відірваних від родини, єдиним проблиском тепла й ніжності була жінка, а тому “була найбільша потреба духовного споглядання жінки”. На думку багатьох, присутність жінки на війні, особливо перед обличчям небезпеки, облагороджувало чоловіка, який був поруч, робило його “набагато хоробрішим”. Але існувала й інша сторона проблеми, що стала темою пліток і анекдотів, яка породила насмішкувато-презирливий термін “похідно-польова дружина”. Зате фронтова мораль набагато суворіше засуджувала невірну дружину, що залишилася вдома й зрадила чоловікові-фронттовикові з “тиловим пацюком”, ніж скороминущу подругу, яка по-жіночому пожаліла солдата, що йде на смерть. Народжувалися на фронті й справжні, піднесені почуття, сама щира

любов. Жінка-Друг, соратник, бойовий товариш, що ділив всі тяготи війни нарівні із чоловіками, сприймалася останніми зі справжньою повагою. За заслуги в боротьбі з німецько-фашистськими загарбниками в роки Другої світової війни понад 150 тис. жінок були нагороджені бойовими орденами й медалями.

Отже, гендерна роль жінки у воєнний період була на рівні з чоловіками. Їм було складно, але завдяки своїй віданності вони йшли на ворога.

*Радіон Н.О.
Викладач - Толочко Р.М.
Луцький педагогічний коледж
Комунального закладу вищої освіти
«Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради*

РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ ОЦІНКИ В МОТИВАЦІЇ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА НА УРОКАХ МУЗИКИ

Актуальність теми. Серед сучасних здобувачів освіти в Україні поширюється проблема формування мотивації навчальної діяльності учнів початкових класів, а саме на уроках музичного мистецтва, адже вона відіграє важливу роль у ефективності навчальної діяльності, саморозвитку і самовдосконаленню.

У статті розкриваються особливості значення оцінки в мотивації молодшого школяра у навчальному процесі музичного мистецтва, здійснено аналіз ролі оцінки у початковій школі.

Мета статті: вивчення особливостей ролі і значення оцінки в мотивації молодшого школяра у навчальному процесі на уроках музичного мистецтва.

Виклад основного матеріалу. Сучасний період розвитку освіти характеризується значним впливом оцінки в мотивації молодшого школяра. Оцінка характеризує розвиток учня, його здібності, ставлення до навчання, вона стимулює зацікавленість учнів процесом пізнання, сприяє підвищенню активності школярів, розвитку їх творчого потенціалу.

Ефективність навчального процесу залежить певною мірою від правильної організації контролю навчальних досягнень учнів, що передбачає перевірку, облік та оцінювання. Без чітко налагодженої системи контролю, яка забезпечувала б отримання та аналіз необхідної інформації про процес і результати учіння, неможливе його управління.

Оцінка – це процес порівняння ступеня засвоєння учнями знань, умінь і навичок. Виставляються оцінки під час перевірки знань, навичок і вмінь учнів.

Оцінна діяльність вчителя відповідальна. Оцінка повинна спонукати школяра краще вчитися, тому її слід обов'язково мотивувати. Неприпустимо знижувати оцінку, щоб покарати учня за порушення дисципліни, забутий вдома